

SCHEEPSPROFIEL

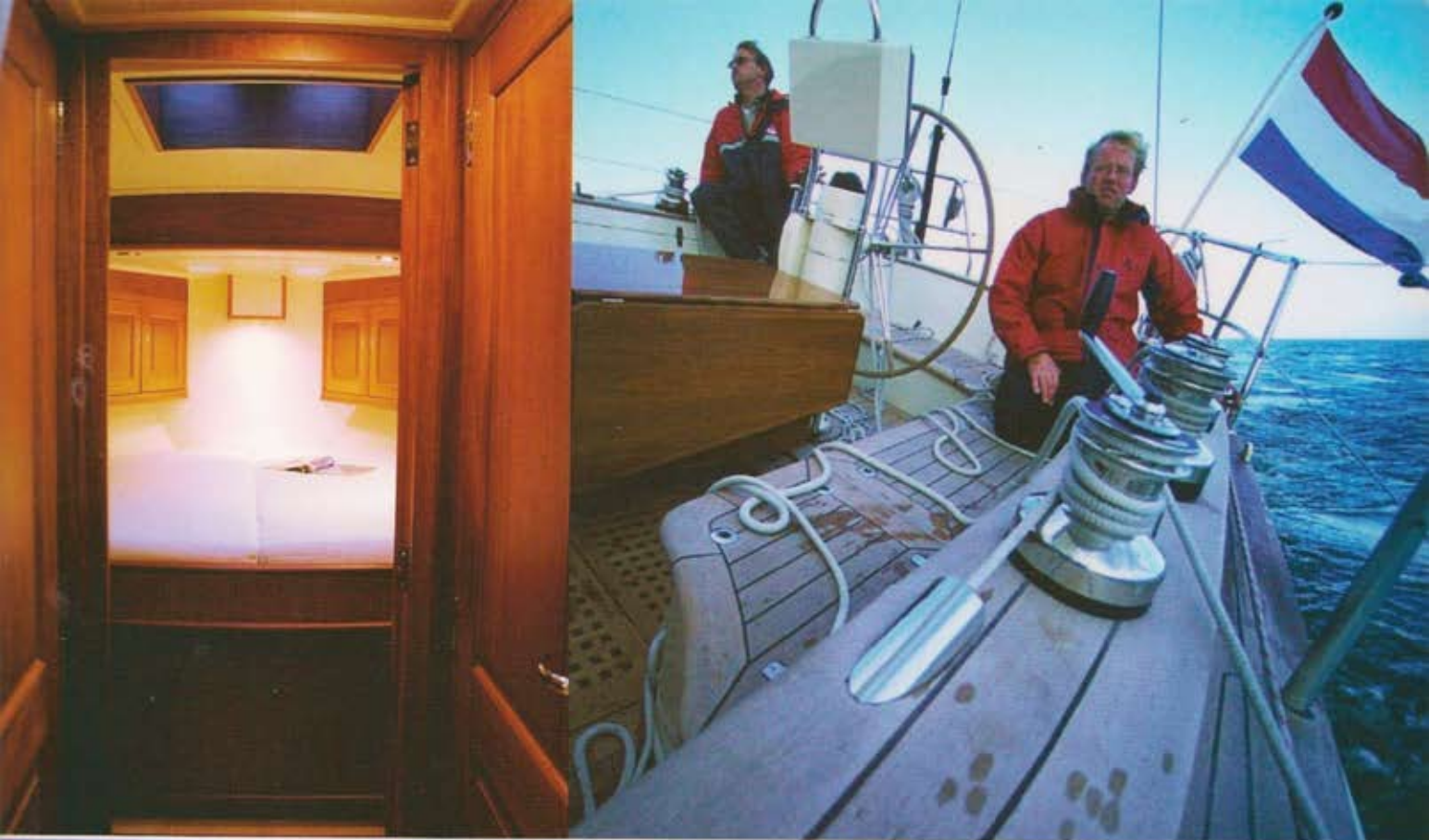
ZACA

HEIMWEE NAAR EEN VER VERLEDEN

Little Zaca 50

Het lijkt een paradox, maar moderne jachten van Nederlandse afkomst zijn klassiek, comfortabel, snel én hebben een robuust uiterlijk. Een sprekend voorbeeld is Little Zaca van De Gier en Bèzaan uit Enkhuizen.

'Een schip is de vervulling van een droom en ik wil graag meedenken bij het ontstaan ervan'

Jachtarchitect Olivier van Meer geniet een internationale reputatie als ontwerper van spraakmakende zeilschepen. Op zijn tekentafel werden onder meer de contouren geboren van de *Swan fan Makkum*, de *Star Flyer*, *Star Clipper* en de 38 meter lange klassieke schoener *Zaca a te Moana*. *Zaca a te Moana* was in veel opzichten een extreem schip en het baarde destijds veel opzien, met zijn compromisloze klassieke lijnen. Zes jaar later ontwierp Olivier van Meer in dezelfde trant een nieuwe lijn die hij *Little Zaca* noemde. Het zijn scheepse jachten die kracht uitstralen, zowel aan dek als in het interieur. Niet te iel, zoals veel moderne ontwerpen, maar stoere schepen waarop je kunt leven. Met een gezellige deksalon en een doordachte inrichting onderdeks. Olivier van Meer: 'Ik woon mijn leven lang al op een schip. Ben aan boord geboren en woon ook nu nog op het water. Dat heeft me geleerd om "scheeps" te voelen en te denken bij het ontwerpen en bij het inrichten van de interieurs. Die liefde voor het water is mijn grootste kracht.'

Jachtwerf zoekt ontwerp

Vrijwel op hetzelfde moment waarop Olivier van Meer in zijn historische kantoor aan het water van de Enkhuizense Dijk

Little Zaca ontwierp, zocht iets verder in Enkhuizen de scheepswerf van De Gier en Bezaan naar een nieuw ontwerp. Het moest passen bij de reputatie van de werf en de bouwprogramma's in aluminium en staal. Maarten Bezaan: 'We waren toen volop in de groei en zochten een eigen lijn met een bijzonder smoel. Olivier van Meer maakte eigenlijk precies wat wij zochten. Zowel de bouwwijze, de klassieke, scheepse lijnen als het design van het interieur.'

Van Meer is nauw betrokken bij de bouw van zijn schepen en veel van de vooruitstrevende bouwmethodenvan de werf zijn samen met hem ontwikkeld. Hij heeft zelf ook intensief contact met de klanten en vertaalt hun wensen direct in het bouwplan. 'Ik ben degene die in de huid van de klant kruipt en ik vind korte lijnen belangrijk. Het schip is de vervulling van een droom van de klant, maar het is ook mijn baby en ik wil graag meedenken bij het ontstaan. Omdat ik ook het interieur ontwerp, heb ik contact over de details met de vrouw en de man die aan boord willen gaan leven. Iedereen heeft altijd zijn eigen wensen in het ontwerp van de kombuis, kasten en de andere details die het comfort aan boord bepalen. De man heeft vaak specifieke voorkeuren in de zeilvoering en de elektronica. Ik concentreer me bij het ontwerp altijd op

de vrouw en de kinderen. Zij moeten zich thuis voelen aan boord. Ik heb te vaak van zeilers gehoord dat vrouw en kinderen niet meer aan boord komen. Mijn schepen zijn geen "toy for the boy", maar een leefruimte. Ik ben apentrots als de man me naderhand vertelt dat zijn vrouw en kinderen de lol in het zeilen hebben ontdekt. Dat is voor mij het hoogst haalbare.'

Olivier van Meer: 'Ik krijg vaak te horen: "dit is mijn laatste schip en daarop wil ik zo lang mogelijk kunnen varen." Dat bepaalt voor mij ook de eisen aan de inrichting en de zeilvoering. Uitzonderingen daargelaten natuurlijk. Zo ben ik nu een schip aan het tekenen voor een jong echtpaar met een klein kind dat de wereld rond wil varen. Er komt een heel bijzondere speelhoek aan boord. Leuk om te ontwerpen. Ik moet daarvoor terug naar mijn eigen jeugd, toen was ik immers ook altijd aan boord.'

Ouderwetse bedstee

Little Zaca oogt in de haven inderdaad als een klassiek jacht. Opvallend zijn de hartvormige spiegel, de opbouw van het dekhuis en de lepelboeg. We stappen binnen in de grote en veilige kuip. Het schip heeft een dubbele kajuitingang naar de deksalon. Met mooi weer kan die hele achterpui open en sluit de deksalon naadloos aan bij de kuip.

Vijftien procent sneller zeilen is mogelijk, maar dan worden er concessies aan het comfort gedaan

De openslaande deuren vormen dan een soort windscherm en in de luwte daarvan moet het goed toeven zijn. Grote ramen en dekluiken zorgen voor veel licht in de deksalon. Door de luiken kijk je gemakkelijk omhoog. Het lijkt me precies de goede hoek om van binnenuit te zeilen in de gaten te houden. Het klassieke karakter wordt ook binnen onderstreept door de lichte plafonds met vellingdelen en de ronde patrijspoorten aan de voorzijde en in de deuren. De zithoek en de fauteuils hebben ronde vormen en passen harmonieus bij de vloeiende lijnen van de salon beneden. Alle wanden zijn rond en dat zorgt voor een ruimte waarin je je geborgen voelt. De ovale tafel beneden heeft een centrale plaats in de salon gekregen, op de zwaardkast. Beneden accentueren de paneeldeurtjes en het met zorg gekozen beslag de nostalgische lijnen, net als de stuurboord achterhut die veel weg heeft van een ouderwetse bedstee. De kaartentafel bevindt zich niet in het dekhuis, maar beneden aan bakboord in de langrichting. Het oogt meer als een ruim bureau voor de schipper dan als een conventionele kaartentafel. In deze tijd van communicatie en computers past een gerieflijke plek aan boord voor administratie en navigatie. Alle navigatiegegevens zijn immers per beeldscherm eenvoudig op

andere plaatsen aan boord, zoals het dekhuis of de kuip, zichtbaar te maken. De doorgang naar het voorschip heeft aan beide zijden een natte ruimte. Aan bakboord een toilet/badkamer en aan stuurboord een douche/badkamer. Zo blijft de douche cel gescheiden van het toilet en dat is opnieuw een goede oplossing van Van Meer. Verder naar voren is er een ruime eigenaarshut met veel ingebouwde kast-ruimte.

Hefkiel met patent

Nederlanders zijn van oudsher gewend aan ondiep water. Aan het varen langs de zandbanken en door stroomgeulen. Daarom hebben we platbodems met zijzwaarden. Iets waar men overigens in de rest van de wereld weinig van begrijpt. Maar elders is het diepgang-verhaal niet anders. Op zee is een grote diepgang een zegen en eenmaal langs de kust is het al gauw een handicap. De mooiste haventjes, de meest pittoreske baaien en de mooiste delta's van deze wereld zijn meestal alleen toegankelijk voor ondiepe schepen. In het buitenland, en vooral in de Verenigde Staten, is er daarom veel vraag naar jachten met hefkieren. Olivier van Meer: 'Ik heb veel research gepleegd naar een probleemloze hefkiel. Een hefkiel die bij het aan de grond lopen

vanzelf omhoogschuift en die zodanig gescharnierd en gelagerd is dat er niets mis mee kan gaan. Met de kiel die ik bedacht heb, kun je vastlopen zonder dat het mechanisme beschadigt. Bovendien zijn de onderdelen van binnenuit te inspecteren zonder dat het schip uit het water hoeft. Het is echt een zeilzwaard, dat met zijn diepgang van meer dan 3,5 meter een groot positief rendement uitoefent tijdens de aandewindse koersen.' Geen wonder dat Van Meer op zijn vinding patent aanvroeg. Wanneer we uitvaren en de zeilen hebben gehesen, voelt de Little Zaca zich in haar element. Aan het sturen voel je dat het schip relatief zwaar is en veel wind kan hebben. Volgens Olivier van Meer kan de Little Zaca 10 tot 15 procent sneller zeilen, maar dan moeten er concessies worden gedaan aan het comfort, terwijl je volgens Van Meer nu met 6 beaufort aan de wind nog steeds met de handen in de zakken over de gangboorden kunt lopen.

Voor mediterrane sferen

De vergelijking met de Puffin 50 (zie Nautique 1/1999), een klassiek aandoend ontwerp van Van Meer dat ook bij De Gier en Bezaan wordt gebouwd, dringt zich op. Is Little Zaca de opvolger van de Puffin? Olivier van Meer fronst zijn wenkbrauwen.

Een speels uiterlijk, met gratie en charme, dat je in een mediterrane omgeving verwacht

sluit zijn ogen, denkt na en begint een lyrisch betoog over de verschillen. De Puffin is een stoere kotter, een werkschip met een eigenwijze steven, een lange waterlijn en heel veel ruimte. Een schip dat je verwacht in Scandinavische wateren richting poolcirkel. Little Zaca heeft een speelser uiterlijk, met gratie en charme, dat je eerder in een mediterrane omgeving verwacht. Inmiddels staat de tweede Little Zaca 50 op stapel en is de lijn uitgebreid met schepen van 60, 73 en 80 voet. De eerste 73-voeter is inmiddels afgeleverd en een tweede is in voorbereiding. Ik mocht even nieuwsgierig aan boord kijken van de 73-voeter. De Bourgondische instelling van Van Meer komt in dit grotere ontwerp tot uiting op het achterdek. Onder de himini staat een grote tafel, goed voor een party met een groot gezelschap. Olivier van Meer tot heil: "De mooiste opmerking die ik hoorde over Little Zaca was: 'er is meteen sfeer op de boot en je wilt meteen een jaar blijven!' —

TECHNISCHE GEGEVENS

lwl	10,25 m
lengte	14,95 m (over de stevens)
loa	17,16 m (inclusief roer en fokkeboom)
breedte	5,16 m
diepgang	1,55/3,63 m (hefkiel)
waterverplaatsing	22 t
ballast	6 t (plus 2 t in kiel)
grootzeil	155 m ²
stagfok	34 m ²
yankee	60 m ²
motor	Perkins 110 pk
diesel	900 l
water	900 l
vull water	423 l
CE-categorie	A (Oceaan)
ontwerp	Olivier F. van Meer Design

Bouw en informatie

De Gier & Bezaan Yachtbuilders, Volmolen 4, 1601 ET Enkhuizen
Tel.: 0228 32 26 03 Fax: 0228 32 04 62 E-mail: info@de-gier.nl